

การศึกษาปัญหาการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1

A Study on the Problems on Policy Implementation in Small Schools Under Uthai–Thani Primary Educational Service Area Office 1

¹วรารณ ทรัพย์รวงทอง (Waraporn Subruangthong)

²ฤทธิ์ศักดิ์ ทรัพย์รวงทอง (Litsak Sapbruangthong)

³กมลธิดา ทั้งสุบุตร (Kamolthida Dansuputra)

¹คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

(Faculty of Humanities and Social Sciences, Thepsatri Rajabhat University)

^{2, 3}คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันรัชต์ภาคย์

(Faculty of Political Science and Public Administration, Rajapark Institute)

Email: waraporn.s@lawasri.tru.ac.th

Received May 12, 2021; **Revised** May 16, 2021; **Accepted** May 17, 2021

Abstract

This research aims to study and compare the opinions of school administrators and teachers toward the level of problem on implementing the policies into the real practice of the small schools under Uthai–Thani Primary Educational Service Area Office 1. Twenty–eight school administrators and 173 teachers which were 201 samples in total were sampled using the simple random sampling. The samples answered the questionnaire with a reliability value at .95. The data were analyzed using percentage, mean, standard deviation, t–test, and One–way ANOVA. The research found that, the problems on the policy implementation of the schools, in overall, was at the low level. The first three aspects were the investigating, monitoring and evaluation, the school organizing and managing and the reward–enforcement. For the comparison of the school administrators’ and teachers’ opinions on the problems of the policy implementation, it found that, the samples who had the different working positions in school and level of education, in overall, held the similar views on the issue. However, those who had different working experiences on different working positions had the various views on the overall picture, on the support from administrators and on the school organizing and managing with the statistical significance at .05.

Keywords: Policy Implementation; Small School; Primary Educational Service Area Office

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครูผู้สอนที่มีต่อระดับปัญหาในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 เก็บข้อมูลกับผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 28 คน และครูผู้สอน จำนวน 173 คน รวม 201 คน สุ่มตัวอย่างโดยการจับสลาก กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่น 0.95 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 โดยรวมมีปัญหาลดลงในระดับน้อย โดยเรียง 3 อันดับแรก ดังนี้ ด้านการตรวจสอบ/กำกับดูแล/ประเมินผล ด้านการจัดองค์การ ด้านการให้รางวัล การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งในสถานศึกษา และ ระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับปัญหาในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับปัญหาในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติของสถานศึกษา โดยภาพรวม และ ด้านการให้ความสนับสนุนจากผู้บริหาร และ ด้านการจัดองค์การ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ; โรงเรียนขนาดเล็ก; สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

บทนำ

การนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ (Policy implementation) เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญในกระบวนการนโยบายสาธารณะ หากการกำหนดนโยบายดีแต่ไม่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้ย่อมไม่เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาองค์การ เพราะไม่ว่าการกำหนดนโยบายจะดีเพียงใดก็ตาม แต่เมื่อนำไปปฏิบัติกลับเกิดความล้มเหลวไม่ประสบความสำเร็จตามเป้าประสงค์ของนโยบายย่อมเกิดผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของนโยบาย แต่ในทางตรงข้าม หากได้มีการศึกษา รูปแบบ แนวทาง วิธีการ ขั้นตอน ตลอดจนปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อปัญหาต่าง ๆ ในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ ก็สามารถทำให้นโยบายประสบความสำเร็จได้ (Phoonchai Yawirach, 2007) ในส่วนของนโยบายทางการศึกษาก็เช่นกัน สถานศึกษาเป็นองค์การทางการศึกษาที่มีความสำคัญมากในการนำนโยบายทางการศึกษาไปสู่การปฏิบัติให้ประสบความสำเร็จ ที่ผ่านมานโยบายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาหลายนโยบายจะมีผลบังคับใช้แล้วก็ตาม แต่ในทางปฏิบัติยังมีอุปสรรคหลายประการที่ทำให้การนำนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาไปสู่การปฏิบัติไม่บรรลุวัตถุประสงค์ของนโยบาย

ภาพสะท้อนความล้มเหลวของกระบวนการนโยบายด้านการศึกษาอาจพิจารณาได้จากผลการประเมินการทดสอบ PISA ของประเทศไทยปี 2018 (PISA THAILAND, 2018) นักเรียนไทยมีคะแนนเฉลี่ยในการอ่าน 393 คะแนน ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย OECD 94 คะแนน คณิตศาสตร์ 419 คะแนน ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย OECD 70 คะแนน และวิทยาศาสตร์ 426 คะแนน ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย OECD 63 คะแนน ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับ PISA 2015 พบว่า ด้านการอ่านมี

คะแนนลดลง 16 คะแนน ส่วนด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์มีคะแนนเพิ่มขึ้น 3 คะแนน และ 4 คะแนน ตามลำดับ ผลการประเมิน ชี้ว่าระบบการศึกษาไทยมีส่วนหนึ่งที่มีคุณภาพและสามารถพัฒนานักเรียนให้มีความสามารถในระดับสูงได้ หากกระตุนนโยบายสามารถสร้างความเท่าเทียมกันทางการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 มีโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 57 โรงเรียน ซึ่งมีหน้าที่ปฏิบัติการหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดจะต้องปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแนวนโยบายรัฐบาล มีการกำหนดให้สถานศึกษาจัดทำแผนยุทธศาสตร์ และใช้แผนยุทธศาสตร์เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการการศึกษาของแต่ละสถานศึกษา แต่สภาพปัจจุบัน และปัญหาของบทบาทผู้นำทางการศึกษากับกระบวนการวางแผน ยุทธศาสตร์ของผู้บริหารสถานศึกษายังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ซึ่งรวมถึงการนำนโยบายไปปฏิบัติด้วย (Tanyalux Laochan, 2008) จากความสำคัญดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัญหาการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้จะทำให้ทราบถึงให้ทราบปัญหาการนำนโยบายไปปฏิบัติ ในด้าน 1) การเผยแพร่ข่าวสารนโยบาย 2) การให้ความสนับสนุนจากผู้บริหาร 3) การจัดองค์การ 4) การประชุม/ฝึกอบรม/สัมมนา 5) การใช้คู่มือการปฏิบัติงาน 6) การตรวจสอบ/กำกับดูแล/ประเมินผล และ 7) การให้รางวัล เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติของสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน เกี่ยวกับปัญหาการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 โดยจำแนกตามตำแหน่งประสบการณ์ทำงาน และระดับการศึกษา

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 โดยจำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 57 คน ครูผู้สอน 347 คน รวมจำนวนทั้งหมด 404 คน จากโรงเรียนขนาดเล็ก 57 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 กำหนดขนาดจากการคำนวณจากสูตรทาโร ยามาเน กำหนดความคลาดเคลื่อนที่ 0.5 (Satorn Subruangthong, 2017) ได้กลุ่มตัวอย่าง 201 คน เทียบสัดส่วนได้ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 28 คน ครูผู้สอน จำนวน 173 คน ทำการสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายโดยวิธีจับฉลาก

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ คือ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ตำแหน่งในสถานศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และระดับการศึกษา

ตัวแปรตาม คือ ระดับปัญหาการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 ทั้ง 7 ด้าน ประกอบด้วย 1)ด้านการเผยแพร่ข่าวสารนโยบาย 2)ด้านการให้ความสนับสนุนจากผู้บริหาร 3)ด้านการจัดองค์การ 4)ด้านการประชุม/ฝึกอบรม/สัมมนา 5)ด้านการใช้คู่มือการปฏิบัติงาน 6)ด้านการตรวจสอบ/กำกับดูแล/ประเมินผล 7)ด้านการให้รางวัล

ทบทวนวรรณกรรม

ผู้วิจัยนำเสนอแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายไปปฏิบัติ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

แนวคิดทฤษฎีการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ การนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติถือเป็นขั้นตอนที่สำคัญในกระบวนการนโยบายสาธารณะ (policy process) โดยทั่วไปการศึกษานโยบายสาธารณะจะแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนแรก การก่อรูปและการออกแบบนโยบาย ขั้นตอนที่สอง คือ การนำนโยบายไปปฏิบัติ และขั้นตอนที่สาม คือ การประเมินผลนโยบาย ในส่วนของการนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นส่วนที่เป็นปัญหามาโดยตลอด โดยเฉพาะภายใต้แนวทางการศึกษาแบบกล่องดำ (black box) ซึ่งสรุปว่าการศึกษาศึกษาการตัดสินใจนโยบาย (policy decision) คือ การศึกษาการนำนโยบายไปปฏิบัติโดยอัตโนมัติ Pressman & Wildavsky (1973) กล่าวว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นภารกิจขององค์การที่จะต้องรับผิดชอบนำนโยบายของรัฐบาลไปปฏิบัติให้ประสบความสำเร็จในทุกด้าน ทั้งความสำเร็จน้อยในการดำเนินงาน ความครบถ้วนสมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ การก่อให้เกิดผลผลิตที่พึงปรารถนา ซึ่งเป็นกิจกรรมที่องค์การราชการปฏิบัติอยู่เป็นงานกิจวัตร (routine)

Van Horn & Van Meter (1976) กล่าวว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นกิจกรรมที่ครอบคลุมกิจกรรมทั้งหมดที่กระทำโดยรัฐบาลและเอกชนซึ่งมีผลต่อการบรรลุความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ล่วงหน้าจากการตัดสินใจนโยบาย ซึ่ง Supachai Yavaprabhas (2011) ได้สรุปว่าการนำนโยบายไปปฏิบัติประกอบด้วย 2 ส่วน คือ 1. การนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นกระบวนการ กล่าวคือ มีความต่อเนื่อง มีขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม ไม่ใช่ กิจกรรมที่เกิดขึ้นชั่วคราว แต่มีความสัมพันธ์กันตลอดเวลา และ 2. การนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นการดำเนินการตามขั้นตอนให้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายของนโยบายที่ได้กำหนดไว้

Sabatier & Mazmanian (1980) ได้ทำการศึกษาศึกษาการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติโดยการมองจากตัวแบบที่เป็นเหตุเป็นผล โดยพิจารณาจากความซับซ้อนของนโยบายและความหลากหลายของปัจจัยต่าง ๆ ซึ่งทำให้เกิดความมั่นใจได้ว่าการนำนโยบายไปปฏิบัติจะประสบความสำเร็จหรือความล้มเหลว มีองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ ความสามารถในการแก้ไขปัญหาของนโยบาย ซึ่งถูกระบุไว้ในนโยบายแล้ว ความสามารถของนโยบายที่ช่วยกำหนดโครงสร้างการปฏิบัติงานให้เกิดการบรรลุผลสำเร็จตามนโยบายที่กำหนดไว้และผลกระทบโดยรวมของตัวแปรด้านอื่น ๆ ที่มีต่อการสนับสนุนในการดำเนินนโยบายให้บรรลุวัตถุประสงค์

สรุปได้ว่า การนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติถือเป็นขั้นตอนที่สำคัญในกระบวนการนโยบายสาธารณะ ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ 1. เป็นกระบวนการมีความต่อเนื่องมีขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม และ 2. เป็นการดำเนินการตามขั้นตอนให้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายของนโยบายที่ได้กำหนดไว้

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ

การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ (factors influencing policy implementation) ทำให้ทราบว่าในกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติ นั้น ความสำเร็จ (success) หรือความล้มเหลว (failure) ของการนำนโยบายไปปฏิบัติขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ ได้แก่ แหล่งที่มาของนโยบาย (source of the policy) ความชัดเจนของ

นโยบาย (clarity of the policy) การสนับสนุนนโยบาย (support for the policy) ความซับซ้อนในการบริหารงาน (complicity of the administration) สิ่งจูงใจของผู้ปฏิบัติ (incentives for implementers) และการจัดสรรทรัพยากร (resource allocation) เพื่อสนับสนุนการนำนโยบายไปปฏิบัติให้เหมาะสมและพอเพียง ซึ่งปัจจัยต่างๆ เหล่านี้จะได้รับผลกระทบจากเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องหลายประการ เช่น ข้อจำกัดทางกฎหมาย ความจำเป็นในการพิจารณาตามหลักเหตุผลของระบบราชการ เป็นต้น (Brewer & de Leon, 1983)

สรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ ได้แก่ แหล่งที่มาของนโยบาย ความชัดเจนของนโยบาย การสนับสนุนนโยบาย ความซับซ้อนในการบริหารงาน สิ่งจูงใจของผู้ปฏิบัติ และการจัดสรรทรัพยากร ซึ่งปัจจัยต่างๆ เหล่านี้จะได้รับผลกระทบจากเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องหลายประการ เช่น ข้อจำกัดทางกฎหมาย ความจำเป็นในการพิจารณาตามหลักเหตุผลของระบบราชการ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Satorm Subruangthong and Waraporn Subruangthong (2020) ศึกษาเรื่องรูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตครูในโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบของคุณภาพชีวิตครูในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ด้านเงินเดือน และสวัสดิการ ด้านเจตคติต่อโรงเรียน ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพของโรงเรียน ด้านความมั่นคงและความก้าวหน้าในวิชาชีพ และด้านการพัฒนาความรู้ความสามารถ 2) รูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตครูในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ ส่วนที่หนึ่ง ส่วนนำ ได้แก่ หลักการแนวคิด วัตถุประสงค์ของรูปแบบ และเป้าหมายของรูปแบบ ส่วนที่สอง เนื้อหา ได้แก่ องค์ประกอบของรูปแบบ 6 ด้าน และระบบงานและกลไกของรูปแบบ ส่วนที่สาม เงื่อนไขความสำเร็จของรูปแบบผลการตรวจสอบรูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตครูในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า รูปแบบมีความเหมาะสม และ 3) ผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตครูในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความถูกต้องอยู่ในระดับมากที่สุด ความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก และการใช้ประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด

Kantaphat Montha (2018) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือความพึงพอใจของผู้ปกครอง รองลงมาคือความพึงพอใจของครูรายด้าน ดังนี้ ด้านผู้บริหารคือบทบาทของผู้บริหาร ด้านครูคือคุณธรรมจริยธรรมของครู ด้านการบริหารการศึกษาคือภารกิจนโยบายและจุดเน้นการจัดโครงสร้างและการบริหารอย่างเป็นระบบ ด้านการจัดการเรียนรู้และการวิจัยคือการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านความสัมพันธ์และความร่วมมือของชุมชนคือบทบาทการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา ส่วนการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา พบว่าได้รับอิทธิพลรวมสูงสุดจากตัวแปรด้านครู รองลงมาคือด้านการบริหารการศึกษา ซึ่งมีอิทธิพลทางบวก และโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ สามารถอธิบายคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนได้ โดยผลการวิจัยได้รับการประเมินในระดับมากที่สุด ด้านความเหมาะสม และระดับมากด้านความเป็นไปได้และเป็นประโยชน์

Piyanuch Loylersla and Prasert Intarak (2018) ศึกษาเรื่องการนำนโยบายสู่การปฏิบัติของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบของการนำนโยบายสู่การปฏิบัติของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ

ได้แก่ (1) การจัดระบบบริหารจัดการที่ดี (2) การเสริมสร้างความเป็นผู้นำของผู้บริหาร (3) การจัดกระบวนการบริหารนโยบาย (4) การจัดระบบบริหารแบบมีส่วนร่วม และ 2) ผลการยืนยันองค์ประกอบการนำนโยบายสู่การปฏิบัติของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มี 4 องค์ประกอบ 47 ตัวแปร ซึ่งมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง และความเป็นประโยชน์

Mayurachat Ngoenthong and Nirada Wechayaluck (2016) ศึกษาเรื่องการศึกษาปัญหาการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีสภาพปัญหามากที่สุดคือด้านอาคารสถานที่/ครุภัณฑ์/อุปกรณ์/สื่อวัสดุ และด้านที่มีระดับปัญหาน้อยที่สุด คือด้านวิชาการ

Ploynapas Thongsai boonlee (2015) ได้ศึกษาการศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติของสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า 1) ปัญหาในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยรวมมีปัญหอยู่ในระดับน้อย โดยมีปัญหาสูงสุดในด้านการตรวจสอบ กำกับดูแล และประเมินผล รองลงมา คือ ด้านการจัดองค์การบริหารและประสานงาน และมีปัญหาน้อยที่สุดในด้านการประชุมอบรม หรือการสัมมนาปัญหา 2) แนวทางแก้ปัญหาการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ ประกอบด้วยรายการปฏิบัติจำนวน 30 รายการ จำแนกออกเป็น 9 ด้าน คือ ด้านที่ 1 การเผยแพร่ข่าวสารนโยบาย จำนวน 5 รายการ ด้านที่ 2 การให้ความสนับสนุนจากผู้นำและมีผู้มีอำนาจ จำนวน 4 รายการ ด้านที่ 3 การจัดองค์การบริหารและประสานงาน จำนวน 2 รายการ ด้านที่ 4 การประชุมอบรมหรือการสัมมนาปัญหา จำนวน 5 รายการ ด้านที่ 5 การใช้เอกสารคู่มือปฏิบัติงาน จำนวน 2 รายการ ด้านที่ 6 การคัดเลือกผู้นำคนสำคัญ จำนวน 2 รายการ ด้านที่ 7 การออกตรวจเยี่ยมผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ จำนวน 3 รายการ ด้านที่ 8 การตรวจสอบ กำกับดูแลและประเมินผล จำนวน 4 รายการ และด้านที่ 9 การให้รางวัลและสิ่งตอบแทนแก่ผู้ปฏิบัติงาน จำนวน 3 รายการ

Laddawan Sudswant (2011) ทำการศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 จำแนกตามตำแหน่งในสถานศึกษา ประสิทธิภาพการทำงานในตำแหน่งและระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

Phoonchai Yawirach (2007) ศึกษาการพัฒนากระบวนการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนากระบวนการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันและปัญหาของการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติยังขาดกระบวนการที่เป็นแนวทางที่ชัดเจนในการดำเนินงาน ขณะที่ยุทธศาสตร์และแนวทางสู่ความสำเร็จในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติประการสำคัญก็คือ ยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วม และยุทธศาสตร์การบริหารเชิงกลยุทธ์ ส่วนรูปแบบที่พัฒนาขึ้นจะต้องเป็นรูปแบบในเชิงกระบวนการ และยุทธศาสตร์จะต้องประกอบไปด้วยองค์ประกอบหลักใน 2 ส่วน ส่วนแรก เป็นกระบวนการในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติสำหรับสถานศึกษาใน 7 ขั้นตอน ได้แก่ (1) การตีความนโยบาย (2) การวางแผน (3) การจัดองค์การ (4) การจัดหา/ระดมทรัพยากร (5) การดำเนินงาน (6) การประเมินผล และ (7) การสร้างความต่อเนื่อง สำหรับองค์ประกอบในส่วนที่สองคือ ยุทธศาสตร์สู่ความสำเร็จที่มีความสัมพันธ์กับกระบวนการในทุกขั้นตอน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ ทำการศึกษาเชิงพรรณนา (Descriptive study) มุ่งศึกษาปัญหาในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐาน โดยการทดสอบค่าที (t-test) แบบ Independent Simple test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 โดยจำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 57 คน ครูผู้สอน 347 คน รวมจำนวนทั้งหมด 404 คน จากโรงเรียนขนาดเล็ก 57 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 กำหนดขนาดจากการคำนวณจากสูตรทาร์โยมาเน่ กำหนดความคลาดเคลื่อนที่ 0.5 (Satorn Subruangthong, 2017) ได้กลุ่มตัวอย่าง 201 คน เทียบสัดส่วนได้ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 28 คน ครูผู้สอน จำนวน 173 คน ทำการสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายโดยวิธีจับสลาก

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ คือ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ตำแหน่งในสถานศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และระดับการศึกษา

ตัวแปรตาม คือ ระดับปัญหาในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 ทั้ง 7 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการเผยแพร่ข่าวสารนโยบาย 2) ด้านการให้ความสนับสนุนจากผู้บริหาร 3) ด้านการจัดองค์การ 4) ด้านการประชุม/ฝึกอบรม/สัมมนา 5) ด้านการใช้คู่มือการปฏิบัติงาน 6) ด้านการตรวจสอบ/กำกับดูแล/ประเมินผล และ 7) ด้านการให้รางวัล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ จำนวน 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ตำแหน่งในสถานศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับปัญหาในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม (IOC) เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.95

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง เมื่อรับแบบสอบถามกลับคืนแล้วทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้วนำข้อมูลไปใช้ในการวิเคราะห์ผล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาทำการวิเคราะห์ข้อมูล ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 วิเคราะห์ปัญหาการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 โดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน เกี่ยวกับปัญหาการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 โดยจำแนกตามตำแหน่งในสถานศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และระดับการศึกษา โดยการทดสอบค่าที (t-test) แบบ Independent Simple test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)

ผลการวิจัย

ผู้ศึกษาได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา ดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 ปรากฏผลดังตารางที่ 1

ตาราง 1 ปัญหาการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับปัญหา	ลำดับปัญหา
1.ด้านการเผยแพร่ข่าวสารนโยบาย	2.41	1.35	น้อย	4
2.ด้านการให้ความสนับสนุนจากผู้บริหาร	2.35	1.27	น้อย	6
3.ด้านการจัดองค์การ	2.53	1.40	ปานกลาง	2
4.ด้านการประชุม/ฝึกอบรม/สัมมนา	2.32	1.25	น้อย	7
5.ด้านการใช้คู่มือการปฏิบัติงาน	2.39	1.23	น้อย	5
6.ด้านการตรวจสอบ/กำกับดูแล/ประเมินผล	2.63	1.32	ปานกลาง	1
7.ด้านการให้รางวัล	2.45	1.34	น้อย	3
รวมเฉลี่ย	2.44	1.24	น้อย	-

จากตารางที่ 1 ปัญหาในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 พบว่า ปัญหาในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ โดยรวมมีปัญหอยู่ในระดับน้อยเรียงลำดับ ดังนี้ ด้านการตรวจสอบ/กำกับดูแล/ประเมินผล ด้านการจัดองค์การ ด้านการให้รางวัล ด้านการเผยแพร่ข่าวสารนโยบาย ด้านการใช้คู่มือการปฏิบัติงาน ด้านการให้ความสนับสนุนจากผู้บริหาร และ ด้านการประชุม/ฝึกอบรม/สัมมนา

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน เกี่ยวกับปัญหาการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 โดยจำแนกตามตำแหน่งในสถานศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และระดับการศึกษาปรากฏผลดังตารางที่ 2 – 4

ตารางที่ 2 แสดงผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครูผู้สอน ที่มีต่อระดับปัญหาในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 โดยภาพรวม จำแนกตามตำแหน่งในสถานศึกษา

รายการ	ผู้บริหารสถานศึกษา		ครูผู้สอน		t
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	
1.ด้านการเผยแพร่ข่าวสารนโยบาย	3.93	0.29	3.60	0.31	6.34
2.ด้านการให้ความสนับสนุนจากผู้บริหาร	4.05	0.27	3.74	0.32	5.98
3.ด้านการจัดองค์การ	3.70	0.34	3.45	0.33	4.43
4.ด้านการประชุม/ฝึกอบรม/สัมมนา	3.88	0.34	3.53	0.35	5.94
5.ด้านการใช้คู่มือการปฏิบัติงาน	3.71	0.40	3.49	0.39	3.32

รายการ	ผู้บริหารสถานศึกษา		ครูผู้สอน		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
6.ด้านการตรวจสอบ/กำกับดูแล/ประเมินผล	3.80	0.30	3.51	0.38	4.71
7.ด้านการให้รางวัล	3.78	0.32	3.55	0.39	3.95*
รวมเฉลี่ย	3.83	0.27	3.55	0.30	5.54

จากตารางที่ 2 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งในสถานศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อระดับปัญหาในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการให้รางวัล

ตารางที่ 3 แสดงผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครูผู้สอน ที่มีต่อระดับปัญหาในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 โดยภาพรวม จำแนกตามระดับการศึกษา

รายการ	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1.ด้านการเผยแพร่ข่าวสารนโยบาย	3.61	0.30	3.73	0.36	2.67
2.ด้านการให้ความสนับสนุนจากผู้บริหาร	3.76	0.31	3.86	0.35	2.28
3.ด้านการจัดองค์การ	3.46	0.33	3.54	0.36	1.62
4.ด้านการประชุม/ฝึกอบรม/สัมมนา	3.56	0.35	3.65	0.41	1.76
5.ด้านการใช้คู่มือการปฏิบัติงาน	3.49	0.37	3.59	0.44	1.76*
6.ด้านการตรวจสอบ/กำกับดูแล/ประเมินผล	3.53	0.36	3.61	0.42	1.51
7.ด้านการให้รางวัล	3.56	0.37	3.64	0.41	1.50
รวมเฉลี่ย	3.57	0.28	3.66	0.34	2.10

จากตารางที่ 3 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อระดับปัญหาในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการใช้คู่มือการปฏิบัติงาน

ตารางที่ 4 แสดงผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครูผู้สอน ที่มีต่อระดับระดับปัญหาในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 โดยภาพรวม จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

รายการ	ประสบการณ์ทำงาน ในตำแหน่ง	ระดับปัญหา		F
		$\bar{X}$	S.D.	
1.ด้านการเผยแพร่ข่าวสารนโยบาย	น้อยกว่า 5 ปี	3.70	0.33	1.73
	6 – 10 ปี	3.65	0.30	
	10 ปีขึ้นไป	3.60	0.36	
2.ด้านการให้ความสนับสนุนจากผู้บริหาร	น้อยกว่า 5 ปี	3.86	0.32	3.46*
	6 – 10 ปี	3.75	0.30	
	10 ปีขึ้นไป	3.74	0.38	
3.ด้านการจัดองค์การ	น้อยกว่า 5 ปี	3.56	0.35	3.74*
	6 – 10 ปี	3.45	0.32	
	10 ปีขึ้นไป	3.42	0.37	

รายการ	ประสบการณ์ทำงาน ในตำแหน่ง	ระดับปัญหา		F
		$\bar{X}$	S.D.	
4.ด้านการประชุม/ฝึกอบรม/สัมมนา	น้อยกว่า 5 ปี	3.66	0.37	2.28
	6 – 10 ปี	3.55	0.38	
	10 ปีขึ้นไป	3.54	0.40	
5.ด้านการใช้คู่มือการปฏิบัติงาน	น้อยกว่า 5 ปี	3.59	0.41	2.26
	6 – 10 ปี	3.50	0.35	
	10 ปีขึ้นไป	3.46	0.43	
6.ด้านการตรวจสอบ/กำกับดูแล/ประเมินผล	น้อยกว่า 5 ปี	3.54	0.40	2.06
	6 – 10 ปี	3.51	0.33	
	10 ปีขึ้นไป	3.52	0.42	
7.ด้านการให้รางวัล	น้อยกว่า 5 ปี	3.66	0.40	3.00
	6 – 10 ปี	3.51	0.34	
	10 ปีขึ้นไป	3.56	0.42	
รวมเฉลี่ย	น้อยกว่า 5 ปี	3.65	0.31	3.38*
	6 – 10 ปี	3.56	0.27	
	10 ปีขึ้นไป	3.56	0.34	

จากตารางที่ 4 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับปัญหาในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุทัยธานี เขต 1 โดยภาพรวม และด้านการให้ความสนับสนุนจากผู้บริหาร,ด้านการจัดองค์การ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

ผู้วิจัยทำการอภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า ปัญหาในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติของสถานศึกษาโดยรวมมีปัญหายุ่งยากในระดับน้อย เมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน พบว่า ด้านการตรวจสอบ กำกับดูแล และประเมินผล มีปัญหามากที่สุด รองลงมา ด้านการจัด องค์การบริหารและประสานงาน และด้านที่มีปัญหาน้อยที่สุด คือ ด้านการประชุมอบรม หรือการสัมมนาปัญหา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ บุคลากรของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุทัยธานี เขต 1 ยังมีความรู้ไม่เพียงพอทำให้การจัดทำเครื่องมือเพื่อตรวจสอบข้อมูลการดำเนินงานตามนโยบาย และระยะเวลาในการตรวจสอบการดำเนินงานตามนโยบายอาจยังไม่เหมาะสมซึ่งสอดคล้องกับงานของ Ploynapas Thongsai boonlee (2015) ได้ศึกษาการศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติของสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า 1) ปัญหาในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยรวมมีปัญหาย่อยในระดับน้อย โดยมีปัญหาสูงสุดในด้านการตรวจสอบ กำกับดูแล และประเมินผล รองลงมา คือ ด้านการจัดองค์การบริหารและประสานงาน และมีปัญหาน้อยที่สุดในด้านการประชุมอบรมหรือการสัมมนา ปัญหา และไม่สอดคล้องกับงานของ Mayurachat Ngoenthong and Nirada Wechayaluck (2016) ศึกษาเรื่องการศึกษา ปัญหาการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิษณุโลก เขต 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีสภาพปัญหามากที่สุดคือด้าน อาคารสถานที่/ครุภัณฑ์/อุปกรณ์/สื่อวัสดุ และด้านที่มีระดับปัญหาน้อยที่สุด คือด้านวิชาการ

2. ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครูผู้สอน ที่มีต่อระดับปัญหาในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุทัยธานี เขต 1 ดังนี้

2.1 จำแนกตามตำแหน่งในสถานศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งในสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับปัญหาในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา อุทัยธานี เขต 1 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เป็นเพราะการดำเนินงานด้านวิชาการในสถานศึกษา เป็นกิจกรรมที่บุคลากรในสถานศึกษาจะต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินงานถึงแม้ว่าจะมีตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน แต่มีความต้องการจะพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้ได้ตามมาตรฐานของหลักสูตรที่สถานศึกษากำหนดตรงกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานของ Laddawan Sudswant (2011) ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียน ขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2.2 จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อระดับปัญหาในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุทัยธานี เขต 1 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาหรือครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกันนั้นไม่มีผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่สถานศึกษากำหนดนั้น เนื่องจากปัจจุบันเป็นยุคของสังคมแห่งการเรียนรู้ (knowledge-based Society) ผู้บริหารและครูสามารถหาความรู้เพิ่มเติมจาก สื่อเทคโนโลยี อินเทอร์เน็ตเพื่อใช้ในการบริหารและการจัดการเรียนการสอน อีกทั้งการบริหารงาน วิชาการส่วนใหญ่ของโรงเรียนขนาดเล็ก ผู้บริหารสถานศึกษาจะใช้หลักการมีส่วนร่วมของครูทุกคนในสถานศึกษาจึง ต่อให้เกิดการเข้าใจงานของครูทุกคนในสถานศึกษาถึงแม้ว่าจะมีระดับการศึกษาต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานของ Kantaphat Montha (2018) ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนได้รับอิทธิพลรวมสูงสุดจากตัวแปรด้าน ครู รองลงมาคือ ด้านการบริหารการศึกษา ด้านผู้บริหาร ด้านการจัดการเรียนรู้และการวิจัย ด้านความสัมพันธ์และความร่วมมือของชุมชน

2.3 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับปัญหาในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา อุทัยธานี เขต 1 โดยภาพรวม แตกต่างกัน ทั้งนี้เป็นเพราะประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งทำให้เข้าใจ ลักษณะของงาน การติดต่อ ประสานงานและสามารถวางแผนการนำนโยบายไปปฏิบัติเพื่อเป็นการป้องกันปัญหาการ นำนโยบายไปปฏิบัติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานของ Piyanuch Loylersla and Prasert Intarak ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบการนำนโยบายสู่การปฏิบัติของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ การจัดระบบบริหารจัดการที่ดี การเสริมสร้างความเป็นผู้นำของผู้บริหาร การจัดกระบวนการบริหารนโยบาย และการจัดระบบบริหารแบบมีส่วนร่วม

สรุปผล

จากการศึกษาปัญหาในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 สามารถสรุปผลการศึกษา ได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีกลุ่มตัวอย่าง 201 คน เป็นผู้บริหารสถานศึกษา 28 คน ครูผู้สอน 173 คน มีประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งส่วนใหญ่ น้อยกว่า 5 ปี และมีการศึกษาระดับปริญญาตรี

2. ความคิดเห็นต่อปัญหาในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เรียงลำดับ ดังนี้ ด้านการตรวจสอบ/กำกับดูแล/ประเมินผล ด้านการจัดองค์การ ด้านการให้รางวัล ด้านการเผยแพร่ข่าวสารนโยบาย ด้านการใช้คู่มือการปฏิบัติงาน ด้านการให้ความสนับสนุนจากผู้บริหาร และด้านการประชุม/ฝึกอบรม/สัมมนา

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครูผู้สอน ที่มีต่อระดับปัญหาในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 โดยภาพรวมจำแนกตามตำแหน่งในสถานศึกษา ประสบการณ์ทำงานในตำแหน่ง และระดับการศึกษา พบว่า

3.1 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งในสถานศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อระดับปัญหาในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการให้รางวัล

3.2 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อระดับปัญหาในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการใช้คู่มือการปฏิบัติงาน

3.3 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับปัญหาในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 โดยภาพรวมและด้านการให้ความสนับสนุนจากผู้บริหาร, ด้านการจัดองค์การ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลจากการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นต่อปัญหาในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เรียงลำดับ ดังนี้ ด้านการตรวจสอบ/กำกับดูแล/ประเมินผล ด้านการจัดองค์การ ด้านการให้รางวัล ด้านการเผยแพร่ข่าวสารนโยบาย ด้านการใช้คู่มือการปฏิบัติงาน ด้านการให้ความสนับสนุนจากผู้บริหาร และด้านการประชุม/ฝึกอบรม/สัมมนา ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการ ดังนี้

1) ควรมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อการตรวจสอบ/กำกับดูแล/ประเมินผล โดยมีการกำหนดแผนการตรวจเยี่ยมการดำเนินงานตามนโยบายอย่างเพียงพอ และให้แรงจูงใจ เช่น การให้รางวัลแก่ผู้ปฏิบัติตามนโยบายอย่างเป็นธรรม

2) ควรจัดประชุมเพื่อเผยแพร่ข่าวสารนโยบาย และชี้แจงทำความเข้าใจถึงเป้าประสงค์และการนำนโยบายไปปฏิบัติ มีการอบรม หรือสัมมนาเพื่อเพิ่มความรู้ทักษะการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ

3) ควรจัดทำคู่มือการนำนโยบายไปปฏิบัติให้มีความชัดเจนและมีการถ่ายทอดการใช้คู่มือเพื่อสร้างความเข้าใจที่ตรงกัน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

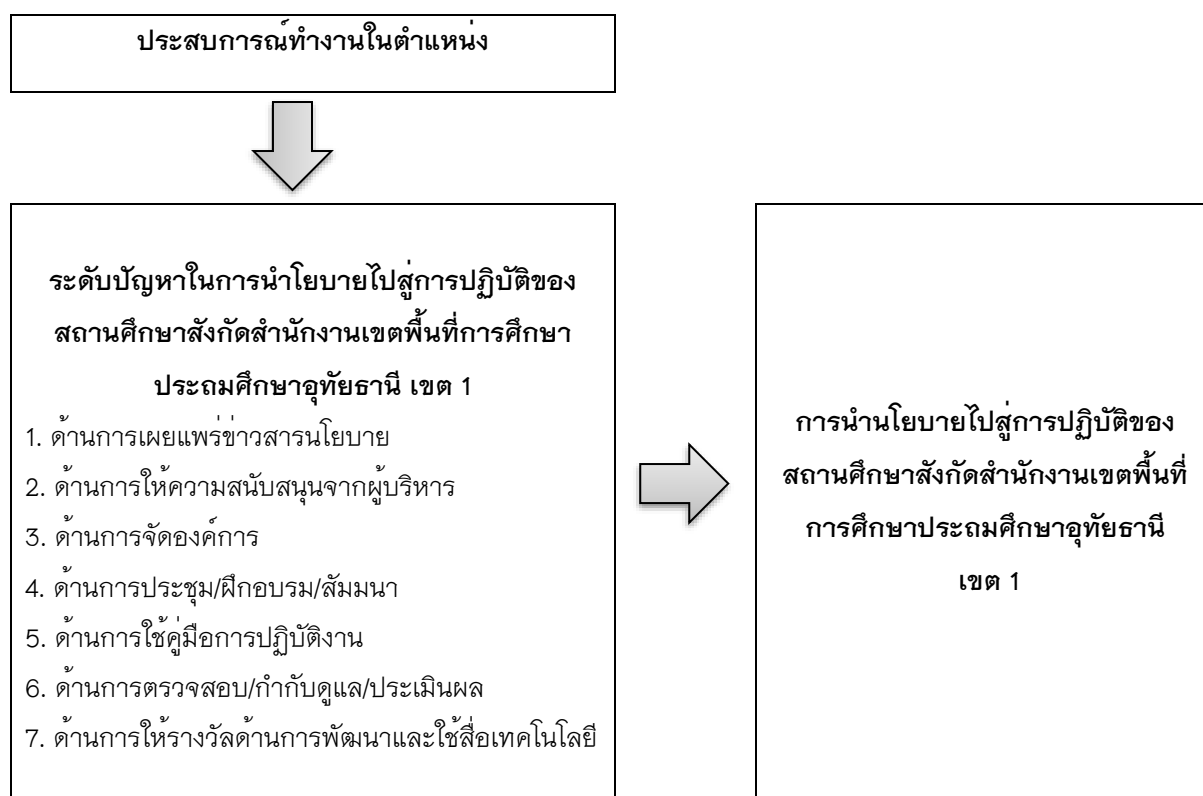
งานวิจัยนี้ได้ข้อค้นพบที่สำคัญ คือ ตำแหน่งและระดับการศึกษาไม่ส่งผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ แต่ประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งจะมีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ ในด้านการให้ความสนับสนุนจากผู้บริหารและด้านการจัดองค์การ สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับมอหมายนโยบายไปยังผู้ปฏิบัติ โดยควรให้ความสำคัญกับประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งของผู้ที่นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ สำหรับประเด็นในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำวิจัยในประเด็นเกี่ยวกับ

1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1

2) การศึกษาเชิงคุณภาพ เพื่อให้มีความเข้าใจถึงปัญหาการนำนโยบายไปปฏิบัติได้ชัดเจนขึ้น รวมถึงอาจทำการศึกษารูปแบบการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสมกับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1

องค์ความรู้ใหม่

จากการศึกษาปัญหาในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 ในครั้งนี้ พบว่า ปัญหาในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 มี 7 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการตรวจสอบ/กำกับดูแล/ประเมินผล ด้านการจัดองค์การ ด้านการให้รางวัล ด้านการเผยแพร่ข่าวสารนโยบาย ด้านการใช้คู่มือการปฏิบัติงาน ด้านการให้ความสนับสนุนจากผู้บริหาร และด้านการประชุม/ฝึกอบรม/สัมมนา ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อปัญหาในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 ไม่แตกต่างกันแม้ว่าจะมีตำแหน่งในสถานศึกษา และระดับการศึกษาที่ต่างกัน แต่ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนต่อระดับปัญหาในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติของสถานศึกษาแตกต่างกัน เมื่อมีประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งต่างกันในการให้ความสนับสนุนจากผู้บริหาร และด้านการจัดองค์การ ดังแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 ปัญหาในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1

References

- Brewer, G. D., & de Leon, P. (1983). *The Foundation of Policy Analysis*. Homewood, Illinois: Dorsey Press.
- Laochan, T. (2008). *A Study on Relationship between Educational Leadership Roles and Strategic Planning Process of School Administrators under the Office of Phranakhon Si Ayutthaya Educational Service Area 1 and 2*. Master of Education, Educational Administration. Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University.
- Loylersla, P., & Intarak, P. (2018). Policy Implementation for Secondary Schools under the Office of the Basic Education Commission. *Technical Education Journal King Mongkut's University of Technology North Bangkok*, 9(3), 149–157.
- Montha, K. (2018). *Factors Effecting the Quality of School Under the Office of Bangkok Primary Education Service Area*. Doctor's thesis, Educational Administration Branch. Siam University.

- Ngoenthong, M., & Wechayaluck, N. (2016). A Study of Management Problems for Small Schools under Phitsanulok Primary Educational Service Area Office 3. *The 3rd National Conference Phetchabun Rajabhat University and 16th Northern Rajabhat University, "Research for Local Development"*, 22 Jul 2016. Pp. 234–248.
- PISA THAILAND. (2018). *Press Release of PISA Assessment Results 2018*. Retrieved November 2, 2019, from <https://pisathailand.ipst.ac.th/news-12/>
- Pressman, J. L., & Wildavsky, A. B. (1973). *Implementation* (2nd ed). San Francisco: University of California.
- Subruangthong, S. (2017). *Educational Research Methodology* (4th ed.) Nakhon Sawan: Nakhon Sawan Rajabhat University
- Subruangthong, S., & Subruangthong, W. (2020). A Development Model of Teacher's Quality of Life in Small-Sized Schools under the Office of Basic Education Commission. *Journal of MCU Peace Studies*, 8(5), 1764–1776.
- Sudswant, L. (2011). *Academic Effectiveness of Small size School under the Office of Sakeao Education Service Area 1*. Master of Education, Educational Administration. Burapha University.
- Thongsai boonlee, P. (2015). A Study of Problems and Solution Guidelines for Policy Implementation of School under Phranakhon Siayutthaya Primary Educational service Area Office 1. *Journal of Humanities and Social Sciences Valaya Alongkorn*, 10(2), 13–21.
- Van Horn, C. E., & Van Meter, D. S. (1976). *The Implementation of Intergovernmental Policy. Public Policy Making in a Federal System*. California: Sage Publications, Inc.
- Yavaprabhas, S. (2011). *Public Policy* (9th ed). Bangkok: Chulalongkorn University.
- Yawirach, P. (2007). *A Development of Policy Implementation Model for Basic Education Schools*. Doctor's thesis, Educational Administration Branch. Chulalongkorn University.